

15. številka.

V Ljubljani dne 1. avgusta.

II. leto 1883.

Odvetniki v Ameriki.

Neki ameriški list poroča, da ondotnim krajem vsled vednega množenja odvetnikov velika nevarnost preti. V državi Illinois je pri treh milijonih prebivalcev skoraj 8000 advokatov. Mesto Chicago šteje 1450 odvetnikov in le 600 000 prebivalcev. In kakšni ljudje se pogostoma med temi odvetniki dobivajo? Taki, da si mora človek pred njimi žepe zapenjati in o katerih se — če stoji kakor zagovorniki zraven hudodelnika — težko sodi, so li oni ali pa zatoženci večji paglavci.

Advokati so vladujoča kasta v Ameriki, kakor Brahmini v Indiji. Kjer se kake postave kujejo, morajo odvetniki v večini zastopani biti, kaj čuda tedaj, da vse postave v svoj prid obračajo in se še pri volitvah vrivajo. Vsako malenkost mora odvetnik zastopati, za kar strašne vsote računani. Naravno je toraj, da se omenjeni ameriški list boji popolnega propada ondotnih dežel, ker te pijavke uboge Amerikance ob vse imetje pripravljajo. Pri nas, hvala Bogu, še ni tako daleč prišlo, če tudi število naših odvetnikov in zakotnih pisarjev, kateri pa ljudstvu še več morebiti računajo, kakor navadni odvetniki, ono v Ameriki presega.

Olepšava pri pogrebih.

Oziraje se na svoje principe, imeli smo zmirom blagor ljudski pred očmi in razglasili smo vedno zmote, odkrili nevednost. Danes hočemo v kratkem spregovoriti o olepšavi, katero vidimo pri pogrebih. Kako škodljiva je ta olepšava za marsikoga. To ni olepšava za plesišče ali za druge veselice, danes velja govoriti o olepšavi, katera se skaže onim, ki so že hud boj dokončali, ter dosegli venec večnega življenja, to je olepšava pri pogrebih. Ravno nam buče zvonov glasovi na uho in strese nas, ko vidimo, da nesó nekega zemljana k počitku. Ako povprašamo, kdo je bil, pozivemo, kdo je bil, in mi se tudi čudimo, da je v stanu, da ima tako krasen pogreb, ki preseza

vse moči. Oglejmo si malo bolj natanko, koliko pogreb prve vrste stane. Zvemo takoj, da stane pogreb okolo 500 gold. Pogreb druge vrste pa 400 gold., ako računamo obleko, katero treba napraviti, vence, kateri tudi zaostati ne smejo, tako pride račun na 600 gold. Zapuščeni revčki, katerim je nemila smrt pokosila predrazega roditelja, morajo že tako škodo trpeti, ker mnogo treba denarja za pogreb milega ranjcega. Dobro je, ako je kaj pod palcem. A vse drugače je, ako ni tega pod palcem. Hudo je človeku, ako je primoran na tuja vrata potrkati in prositi pomoči — če treba dolg narediti. Ravno to je krivo, da morajo nedolžni otročički stradati in pomanjkanje trpeti zaradi tega, ker so za eno samo uro potrošili toliko denarja po nepotrebem. Velikrat se prigodi, da morajo sami otroci, ki služijo tu ali tam, zaradi tega sitnosti imeti. Marsikateremu se zavoljo tega na skrivnem britka solza utrne, pa kaj pomaga, kar je bilo, je bilo. — Še le zdaj spoznajo, da niso storili prav, pa prepozno je. Tisti, ki je od tega gospodar, smeje se jim prav debelo v pest, ter se bogati za njih denar. Naši očetje niso poznali teh nepotrebni sijajnosti pri pogrebih, zavoljo tega so pa tudi boljše shajali in tudi boljše se jim je godilo. Nismo sicer zoper to, ako stori bogatin kaj tacega, saj mu je lahko, ker je bogatin, a druga je z revežem. Ta denar naj za druge, potrebnejše reči porabi — in prepričal se bo, da se bode tudi njegovo stanje zboljšalo.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane 30. julija. A. V. . . . Po navetu mladega mest. odbornika Ivana Hribarja napravilo se je po Lattermannovem drevoredu mislimo do 30 novih klopi, ki so pa v ceni neki še enkrat dražji kakor pa ravnoenake klopi, ki so bile pred nekoliko leti za „Zvezdo“ omišljene. Tudi so se napravile pri Tivolskem gradiču stojala z napisnimi tablami iz vlitaga železa, ki neki vkup stanejo krog 200 for. Mi trdimo, da so klopi za sedeti

res praktične, posebno za korpulentnostne ljudi à la Hribar; pač pa so nepraktične glede dragote in trpeža, ker se vlitaga železja stojala kmalo pokvarijo in ako posebno nočni rogovileži, katerih se nikakor ne manjka po istem drevoredu, z njimi manipulirajo, polomijo. Pred ključarjem g. A. Abčinom se večkrat vidijo one klopi v popravi. Ker nam je na tem ležeče, da se le praktične in nedrage stvari iz naših žepov za sprehajalce omišljujejo, nismo nikakor zoper napravo trpežnih klopi, ki bi pa k večjem ena veljala 3 for., nikakor pa nismo za iste, ki veljajo 8krat do 9krat toliko. Mogoče, da so se glede narodnosti pri drugi firmi naročile table in klopi kakor prvokrat enake za „Zvezdo“, kar se pa ti gospodje jako motijo, ker ste obe firmi enakih političnih mislij! Zakaj se tedaj niso naročile pri prvem liferantu, ki je na polovico cenejši? Je-li to ekonomija?

Z Bleda. Kakor druge ljudi, tako so tudi mene svečanostni dnevi na Bled privabili. Sicer sem bil uže večkrat v tem raji naše prelepe domovine, a hotel sem ga tudi v svečanostnem kinču videti. Zares prelep kraj je to in posebno v preteklih za vso Kranjsko nepozabljenih dnevih se je pred vsemi kraji odlikoval. A kaj bodem dosti o njegovem naravnem in umetnem kinču pisaril, vsaj je tako uže vse znano. Vse sem tam pri starem našel, le razmere med ondotnimi prebivalci so se jako predrugačile. Tako je n. pr. pred nekaj leti na Bled prišlega gosta še domačin z veselim obrazom pozdravil in mu prav domače in cenó postregel, a zdaj — sprejme te žalibog na domači zemlji tujec, katerega sebičnosti se svojimi novci nikdar nasititi ne moreš. Poprej je domačin k domačinu prišel, in naši rojaki so svoj majhen, pošten zaslužek od gostov imeli, zdaj pa nosiš tujcem svoj denar, za katerega ti komaj desetino tega da, kar si poprej od domačega dobival. Naselili so se namreč tu ptujci, da celo židi in odvzeli domačinom svoj zaslužek. Še grajščina je prišla v posestvo židovo in kaj to pomeni za kraj, kakor je Bled, bode vsak sprevidel,

Zabavni del.

Katakombe pri Palermi.

(Spisal Oskar Suhadobnik.)

Napočil je prijeten čas, v katerem se vsak kolikor mu je gledé svojega poklica mogoče, rad nekoliko opočije — prišle so vesele počitnice. Vsak, posebno pa dijak, kateri je svoje študije dovršil, se svobode raduje in z velikim veseljem se v svoje domovje podá.

Toda med onimi, ki se smejo za svoj dolgoletni trud o počitnicah odškodovati, je tudi moj bratranec. Po izredno dobrem dovršenju svojih izpitov na pomorski akademiji v Reki, vrnil se je v domovje svoje matere — v belo Ljubljano kot pomorski kadet. Več let ga že nisem videl in zeč se je spremenil med tem časom, posebno gledé svojih izkušenj. Mnogo sveta je prepotoval, mnogo tujih dežel in ljudi je videl. Rad sem ga poslušal, ko mi je znamenitosti te ali one dežele, tega ali onega mesta pripovedoval, a v večnem spominu mi bodo ostale katakombe pri Palermi, katere mi je opisoval, kakor sledi:

Ne daleč zunaj Palerme stoji kapucinski samostan, pod katerim so one svetoznane kata-

kombe, ki se smejo med prve imenitosti Palermske prištevati. Ko do tega samostana dospem, sprejme me č. oče Gregorio. Na mojo prošnjo pelje me v katakombe. Ko se močne, železne duri odpró, obdá nas smrdljiv duh. A to ni bilo še nikakor kaj posebnega. A vstopivši v v temne, zaduhle dvorane, prevzame me nekaka groza, ker katakombe sem si vse drugače predstavljaj, kakor so mi bile tu pred očmi.

Iz prašnih, od črvov pregledanih kapucinskih oblek strašno gledajo črni obrazi z vdrtimi očmi, z vpadenimi, s kožo usnju podobno prevlečenimi lici, z brado še krčevito stisnjenih ust, dalje so zopet postave v lasuljah in v vsakem čudnem in smešnem kinču za glavo ponašaja; ta se kaže, da spreminja svoj obraz, kakor da bi ga zeblo, oni se ti zopet dozdeva, kakor bi se smejal, drugemu so zopet neizražene bolečine vtisnjene na njegovem lici — povsod strašna podoba smrti v tisočero raznih podobah. Zopet dalje zagledaš kostnjake iz starih in novejših časov, ki se še niso pomumili in ki še nekako tem grozovitejše sorodstvo z življenjem pričajo. Tu raztegnjene vojake v krasni obleki, kakor jih po svetu še na stotine v časti se sprehajajoče vidiš, tam gospode v črnih haljah s čez prsi prekrizanimi, rumenimi rokami. In konečno gospé! Bogato okinčane, kakor k naj sijajnejši

veselici pripravljene, leže v svojih ozkih, pobarvanih posteljakih s smešno strašnim ponosom. Obrazi, ki vsa znamenja strašnega smrtnega boja v zadnjem trenutku življenja v sebi nosijo, gledajo bogato ozaljšani izza rožnih vencev, baržun in svila obdaja posušene ude in umetno izdelana sviljena obuvala napolnjujót tretjinko mu koščena noga. Tu in tam visijo tudi cvetlice v šopkih, okoli strohnjeni ostanki, in listek, katerega vsak kostnjak med prsti drži in na katerem je ime, stan, rojstni in smrtni dan zapisan, kar nam priča, da so te cvetlice darilo ljubezni zvestih zaostalih src, katera so še pred nekolikimi meseci v cvetu svojih let se radovala s svojimi dragimi, cvetlice pa so zvenele, ker smrtnemu dihu, kateri te dvorane napolnjuje, se ne more nič, kar cvete ali diši, zoperstavljati.

Kdor o katakombah kaj sliši, si navadno misli, do so to po visoki starosti posvečene podzemeljske dvorane, kjer so čudežni odri ali morebiti kostnjaki v dolgih vrstah na stenah postavljeni, bolj čudenje kakor grozo vzbujajoči, kakor si vsak po opisavanju katakomb dunajskih ali pariških predstavlja. Kdo bi pa kedaj mislil bil, da se v teh katakombah odprt mirodvor vidi, v katerem so tisoči in tisoči mrličev vsacega stanú, vsacega spola, vsake starosi, od starodavnih stoletij do najnovejše dóbe? Kapucinski samo-

kdor v časnikih o židovskem vedenju čita. Pa ne bi še prekasno bilo, sedanje, razmere zopet vrediti, ako se bi domači prebivalci Bleški dali zdramiti, tujci pa poučiti. Vsaj je na Bledu še mnogo domačih gostilnic in hiš, v katerih bi tuji gosti za majhno plačo dobro postrežbo itd. dobivali, akoravno ne bi jim natakariji v črnem fraku in rokavicah stregli ali francoske natakarije zasoljene račune delali, le brigati bi se morali za svoj in domačinov dobiček. Prepričan sem se sam, kako neusmiljeno nekateri tukajšnji krčmarji ravnaajo. Za denar, katerega v enem dnevu pri tujcu potrošiš, lahko ravno tako dobro en teden pri domačinu živiš. — Če pride n. pr. tujec na Bled, oglasi se v enej tukajšnjih židovskih gostilnic, in ako so tu že vse sobe oddane, odpravi ga gostilničar z besedami: „Ganz Veldes besetzt“, in na to se gost misleč, da ni moč prenočišča dobiti, zopet odpelje, med tem ko imajo domačini obilo praznih, čednih sob na razpolaganje. Da, z Bledom gre v gospodarskih zadevah po rakovo in če k vsem tem nepristojnostim še znanega povodnega zdravnika R., kateri hipohondre na solncu kuha in iz kislega zelja čudeže dela, prištevamo, moramo ravno tako ubozeža domačina, kakor ogoljufanega gosta obžalovati. Pa kaj se hoče? *Mundus vult decipi, ergo decipiatur!* (Svet hoče prevaran biti, toraj naj se prevara.)

Z Notranjskega. (Pogovor dveh notranjskih kmetovalcev o zadnjih volitvah za dež. zbor.)

Jurče: No sosed, povedi kaj novega?!

Matiče: Kajčem povedati, ker dobrega ne vem!

J. Kako je bilo pri volilnem shodu v Postójini?

L. Prav fletno, dr. Vošnjak in Zarnik sta nam dala račun o svojem delovanju v minulem dež. zboru itd.

J. A kakor sem čul, negativen račun!?

M. Vsaj nij moralo drugače biti, ker so jima nemčurji nasprotovali.

J. Kako pa, da je Vipavski poslanec Lavrenčič dal pozitiven račun na veselje in zadovoljnost Vipavcev.

M. Posebno znesil se nij tudi on!

J. Ti Matiček dišiš po dohtarjih, kateri le svoje uspehe pripoznavajo, kojih pa za ljudstvo nikjer ne najdemo.

M. Počakaj, v prihodnje bo bolje, obljubila sta nam naša poslanca: kmetijsko šolo, zboljšanje kmetijskega stanu in sploh vse dobro.

J. Ljubi moj, to so vse le prazne obljube, kajti predno sta se, domov podavši, Rakek vidila, sta tudi na vse to za vselej pozabila; potem sta pa ona dva mestjana ljubljanska in morata v

prvi vrsti za Ljubljano skrbeti; kajti deželni pa mestni interesi so si različni in večinoj nasprotni, tako če hoče dežela kaj za-se imeti, mora sama grbo držati.

M. „Kôzo celo in volká sitega ni moči imeti“ veli prigovor!

J. Istina je, da je cerkniški Obreza pri volilnem shodu v Postójini navzoče priduševal, da mora vsaki za nasvetovanega kandidata dohtarja glasovati?

M. Res je in tako tirja disciplina, kar je naravno!

J. Pri vas družih, ki dišite po dohtarjih, je vse naravno, tudi bistriški Ličan je pisal „Narodu“, da bo volil dohtarja, kar je naravno; da Vas imajo dohtarji v žepu, je naravno, zato je pa tudi umevno, da sestoji ljudstveni dež. zastop. vojvodine Kranjske iz 5 advokatov, 3 zdravnikov, 2 notarjev, 4 c. kr. uradnikov, 2 duhovnikov, 1 profesorja, 6 posestnikov in le iz jednega kmetovalca in od teh je polovica ljubljanskih mestjanov, katerim je še 10 velikih posestnikov in 2 poslanca iz kupčijske in obrtnijske zbornice in gotovo polovico ljubljanskih mestjanov pridruženih; Matijček, ali je to ljudstveni zastop, kdo bo kmetovalce, kateri tri četrtine državnega in deželnega davka v deželi plačujejo, v tem zboru zastopal; edini Lavrenčič iz Vipave?

M. (strmé) I no, naj si bo že, kar hoče, vsaj kuge, vojske in lakote 6 let ne bo, kakor so rekli dohtarji.

J. Kuge gotovo ne, ker nam je tudi postojinski „padar“ dobre recepte obljubil.

M. Jurče, zdaj sem pa prepričan, da si fina glavica, čeravno pravijo, da je 99 Jurijev za jednega moža.

J. Ti si hotel menda reči, da je 99 notranjskih volilcev, izvzemši vipavske in idrijske kmetovalske volilce, za jednega moža.

M. To ne — zakaj neki?

J. I no, za to, ker nij jednega mej njimi, da bi bil sposoben za dež. poslanca in so na posodo vzeli tista dva moža iz Ljubljane, ktera sta pred desetimi leti slovenski narod na „stare“ in „mlade“ razdvojila ter s tem narodni napredek gotovo za dvajset let nazaj potisnila.

M. Mi smo morali tako voliti, ker je centralni odbor tako zaukazal, in smo v zadnjem „Ljudskem Glasu“ čitali, če jih ne volimo, da od lakote pogineta!

J. Kdo pa je tako zvani centralni odbor?

M. Jurče, jaz ne vem kdo!

J. Borè — ti bom jaz povedal, prve tri glave temu iz oblakov palemu odboru so: Vošnjak, Zarnik, Hribar itd.!

M. Ino kaj nijso imenitni možje, vsaj zadnji je tako mogočen, da je nekaj naših, kateri so bili pri volilnem shodu proti dohtarjem, pozivljali, da so v odločilnem času rep mej noge potegnili.

J. Tu ne gre za imenitnost, ampak za to, kdo da je naš pravi in zanesljivi prijatelj, in kdo da pozna naše bolečine in potrebe iz lastnega naziranja.

M. Bog nam pomagaj! Saj nam je naš državni poslanec Obreza v „Slov. Narodu“ pisal, da to je le poudarek, ki ne zdrži nobene kritike.

J. Ljubi moj Matijček, al' je mogoče, da ti krojač pristojno obleko naredi, če tvojega života ne pozna in od života mere ne vé?

M. To je tudi res, in mi smo potem pri volitvah preslepljeni in zapeljani.

J. Žalibog, gotovo zapeljani za celih šest let, in to nam je v prvi vrsti največ cerkniški drž. poslanec Obreza kriv.

M. Tudi to je istina, in v dan volitve v Postójini so se mnogi glasovi mej volilci in drugimi pojavili, da je Obreza s svojim doktorskim nasilstvom kolikor toliko sam sebe pokopal.

J. Je že zadnji čas! à propos! Matijček, al' je res, da Obreza kot predsednik volilnej komisiji v Postójini ni znal dotičnih paragrafov iz volilne postave po slovenski čitati in da mu je moral župnik dr. Sterbene na pomoč priskočiti?

M. Res, kar je vse navzoče zlo iznenadilo.

J. Matijček, ker nijmam več časa s teboj govoriti, samo eno vprašanje še: al si prepričan, da so Vipavci, Idriječani svojega kmetovalca in Ribničani, Lašičani, Kočevci svoja dva posestnika prav volili?

M. Popolnem prepričan.

J. Zdaj pa zapojva vsim kranjskim kmetovalcem, ki nijso v svojem smislu volili:

Kranjska „para“ k temu „špilu“ pravi:

Saj bi moral jaz bit' tam,

Al' tepejo vsi me le po glavi,

Da že moglo bit' jih sram!

S Pohorja dné 28. julija. Znam, velecenjeni „Ljudski Glas“, da ti dohajajo sedaj od vseh strani dopisi, govoreči o svečanem praznovanju 600letne združbe kakor kranjske tako tudi štajarske dežele s presvitlo habsburško hišo. Tudi mi Pohorci v zapadnem delu našega gorovja smo kazali svojo vdeležbo s svečanostjo s tem, da smo zapalili na večer dné 8. t. m., ko je bival svitli naš vladar v Mariboru, na naših vrhovih velikanske kresove, čijih plapôl je spremljalo bučanje pokajočih možnarjev. Naši zastopniki pa so šli pozdravit cesarja v mesto. — Nú, vreme smo imeli krasno tiste dni. Na polji kazalo je

stan pri Palermi razprostira ta strahoviti ogled. — Na stenah velicega štirioglatega podzemeljskega hrama zagledaš mrliče palermske vseh časov, oblečene in deloma okinčane, kakor je to v njih časih šega saboj prinesla, v strahoviti družbi. V treh a štirih vrstah stojé mrliči možkega spola na stenah, ženske in otroci pa leže v lesenih posteljnjakih z steklenimi pokrovi. Kamor se oko ozre, ne vidiš družega ko smrt. Groza človeka spreleti, če si predoči v tem temnem, strahupolnem prostoru minljivost vsega pozemskega. Tu zapaziš na pol strohnjeno mrtvaško glavo, tam zopet rujave koščene roke, zopet tam kup prahú, kateri te opominja, da je bilo nekdanje človeško truplo, in vse to se še strahovitejše vidi v pisanih ogrinjalih in raznovrstnem kinču, kateri te posušene ude in krinke v redki mnogovrstnosti obdaja.

V časih se obiskovalcu teh katakomb tudi dozdeva, kakor bi se v tem ali onem temnem kotu nekaj premikavalo, kakor bi se ena ali druga teh strohnjenih prikazen preobračala — a to je le sapica, katera je obleke ali lase mrličeve premaknila, ker trohljivi ostanki človeškega trupla se ne premaknejo poprej, preden se ne čnie glas Naivišiega vladaria: „Vstani!“

Iz vojnih zapiskov ruskega dostojnika Aleks. Bobreneva I. 1849.

(Ruskaja Besieda 1858.)

Bilo je meseca junija. Vlak varšavsko-kra-kovske železnice je urno tek. Večina potovalcev je dremala. Razgovarjal sem se z možem iz Krakove.

„Tako“, govoril je on, „ko bi ne bila pripomogla Rusija Avstriji, slabo se bi ji bilo godilo. Nam se nič ne zgodi — največ, da nas priklopijo kot v vojno odškodnino k Rusiji — ker bi inače ne imeli s čem plačati.“

„Zakaj se vam ne dopade baš avstrijska vlada?“ rečem.

„Kakó bi tudi!“ je odgovoril sè smehom. „Prav radoveden sem, komu bi se ona dopadala? Tirolci so gotovo vsikdar zvesti, pa še tem so pobrali orožje. In naše finance so také borne, da vže ni skoro bakrenih novcev — goldinarje moramo trgati na kosce. In baš ti papirnati novci držé Avstrijo bolje vkup, kakor vojska, katero povsod imajo. Pomislite — naši kapitali v teh denarjih! Ko bi Avstrija sedaj padla — smo

beraci.“

„Kam so deli srebro?“

„Vzeli so jo vojska in židje! Nú pa baš smo tudi v Krakovi — svetujem vam, da bi šli v gostilnico Polerovho.“

Gostilnica je bila dosti dobra. V dvorani sem našel dvoje ruskih dostojnikov, poljski govorečih. Počel sem ž njima lomiti poljščino, misleč, da sta Poljaka. Začudil sem se pak, izvedevši, da je eden iz razijanske, a drugi iz tambovske gubernije.

„Ne čudite se“, rekel je eden od nju, „živite v Poljskej, pa se tudi vi naučite. Mi smo se vže privadili in brez težave govorimo poljski. Dobri ljudje so ti Poljaki, takó veseli — le teh „zwanzigerov“ ne zamorem videti. Toda kaj je storiti? To so naši zavezniki — pa želodec jih ne zamore prebaviti! Evo — že zopet vrag enega prinese!“

S temi besedami obrnil se je husar k vratom, skozi katere je vstopil avstrijski dostojnik z ošabnim korakom, stisnen v svojo belo uniformo (opravo).

Važno je vprašal za jedilni list, študiral ga, ukazal si donesti porcijon in vrček piva, vsedši se na stran. Moj husar ga ni spustil z očesa in pologlasno je govoril:

„Kaka važnost je to. Jé s tako premisslenostjo, kakor bi volil glavni štab! Če se h Turki poznavaajo po ošabnem obnašanju, pa je to eden od Osmanov. Baš kakor Osman!“

sadičje, kakor kuruza, krompir, lan, kapus in razna žita dosta lepo, toda naenkrat potem nastalo je hladno vreme, ki nam je sè snegom pobelilo naše vrhove in se še sedaj ni izkujalo, in ovira nam ne le naše delo na polji, marveč tudi rast rastlinstva. Noči so nenavadno hladne, da ne rečem mrzle, in tudi v deževnem dnevu se mora človek zavijati, nenavajen po prejšnji silni vročini takó nagle spremembe.

Narodna stranka spi pri nas deloma spanje pravičnih. Novih volitev ni, narodnih društev, zlasti v vaséh za Dravo, tudi ne, pa se tudi znamenitih prigodeb le malo dogaja. Kar nas je zavednih, stojimo sicer na straži, da bi ne sejal sovražnik ljulike, za vzbujajo narodne zavesti pa najlagljeje delujejo in so dolžni naši časopisi, katerih naj bi se res čedalje več med občinstvo razširilo. Škoda, da ni postal „Ljudski Glas“ že tednik! Ko bi mu bile razmere v novem letu le količkaj prijazne, naj bi pač ne odlašal takrat tega storiti; mi naročniki pa storimo zvesto svojo dolžnost, dolžnost podpirati resnico in pravico-ljubje! Ne dajmo se dalje zneuvaževati ali nečimniti, kot smo bili to navajeni doslej! Živijo! Naprej!

Domače zadeve.

— (Hranilno in posojilno društvo v Ljubljani) imelo je preteklo nedeljo svoj izvanredni občni zbor. Predsedoval je gosp. Regali, dosedanji ravnatelj. Udov bilo je navzočih 38. Vršila se je volitev novega odbora in bili so s 36 do 32 glasovi izvoljeni v odbor gospodje: Regali Josip, Škerbinc Jakob, Železnikar Franc, Sark Franc, Pirnat Janez, Goliaš Janez, Lileg Jožef, Stedry Vencel, Dolhar Janez, Rogl Florijan, Kratochwil Karl in Zdešar Matija. V kontrolni odsek pa gospodje Prædika Jakob, Rozman Franc in Smolej Pavel. Odbor se je potem takoj vpričo c. kr. notarja gosp. Zupanca konstituiral in si izvolil ravnatelja g. Regalija, ravnatelju namestnika g. Škerbinca in blagajnika g. Pirnat Janeza. Po nasvetu g. Regalija je skupščina izrekla svojo zahvalo odstopivšemu odboru, posebno gg. Turku in Jeločniku. Iz poročila ravnateljevega povzamemo, da je v prvi polovici tekočega leta pristopilo 25 novih udov, kateri so kupili 55 delnic, in da znaša celi promet društva prvo polovico leta 1883 nad 32 000 gold. Društvo ima svojo pisarno na sv. Petra cesti števil. 14 in deluje vsaki dan od 6. do 7. ure zvečer. Obresti plačuje od hranilnih vlog po 5%, a delnice donšajo društvenikom 6% obresti na leto.

„Nehaj“, opominjal ga je njegov prijatelj, „čemu so ti te burke in zakaj mu delaš neprijetnosti?“ Opazil je namreč, da se Avstrijan začinja srditi.

„Kaj, káke neprijetnosti? Mu mar branim jesti in piti bavarsko pivo? Naj si ga le prav zavžije.“

V tem je Avstrijanec izpil svoje pivo in zakašljajal.

„Ej, ej,“ govoričil je husar, „dela se, kakor bi Bog vé kaki nektar pil! Pojdem in naučim ga, kakó mora pošten človek piti,“ in neogledaje se na svojega tovariša, je pristopil k Avstrijancu.

„Nú, kaj,“ je rekel poljski, „je li to pošteno pivo?“ ter položil s tem vré na postelj. „Gotovo se vam ne ljubi, da sem okusil vaše pivo? Pa ne jezite se! Jaz vam to povrnem z šampanjcem!“

Avstrijan je bil v zadregi, ne znajoč, mu li veljá to v posmeh ali tovaršitev.

„Gostilničar!“ zaklical je husar, „prinesite šampanjca, izpijemo ga s tem tovaršem.“

„Močno rad“, odgovoril je avstrijski dostojnik; „prijetno mi bo to, ker sem Hrvat, toraj tudi Slovan.“

„A takó, vi naš brat Slovan!“ zaklical je preveseli husar, spremenivši brzo svoj poprej posmehovalni ton v odkrito prijateljskega. „Nú, tedaj se objemimo.“

— (Ljubljanski mrčesi.) Kakor že večkrat, prigodila se je tudi 28. m. m. zvečer med cerkvijo usmiljenih sestrá in hišo znanega „figabirta“ nezgoda, da je obležal človek na cesti. Ne vemo, ali mu je bilo slabo, ali morebiti bil je po žganju tak. Silno žalostno je, da stoji okoli njega in mrgoli množica radovednih ljudi, ki nič drugega ne dela, kot zijala radovedno prodaja, in treba bi bilo, da bi se spravil s poti, ter bi se s tem odvrnila sramota ljubljanskemu mestu. Obžalovati je le, da se prav malo za to poskrbi, in vidi se, kako malo je pač ležeče nekaterim ljudem na svojem bližnjim. Sploh pa je reči, da se take nezgode velikrat primerijo in se take „barabe“ bolj pogostoma na cesti nahajajo, kakor pa goldinarji.

— (Možka je ta!) Minole dni sreča nek gospod nemškega rodu prvaškega pristaša, sè katerim je v prejsnjih letih mnogo občeval. Vprašaga, kaj je vzrok, da je na nagloma proti njemu tako neprijazen postal, ko sta poprej vendar zmerom prijatelja bila. Drugi mu odgovori: „Saj sem zmerom tvoj prijatelj, a pri nas v čitalnici ne vidijo radi, ako kdo od nas na javnih prostorih z Nemcem občuje.“ To nam je poročal gori omenjeni gospod sam. Kam pač pridemo pri tako napetih razmerah, kakor so ravno pri nas? Mari nas to popelje do pravega cilja?

— (Otročji vozički) se mnogokrat po trotoarji tik hiš sem ter tje vozarijo, vsled katere navade se lahko neprijetnosti primerijo. Tako se je nedavno pripetilo, da je nek gospod, kateri slabo vidi, na tak voziček naletel in se tudi nekoliko na nogah poškodoval. Ko je pa voziček na cesto prestavil, ga je lastnica tega vozička surovo zmerjati začela, akoravno žena prav ni imela. Tudi take nepristojnosti naj bi se odpravile.

— (Poštna škrinjica.) Naprošeni smo po mnogih prebivalcih na Tržaški cesti, da bi objavili njih željo za napravo poštnih škrinjic tudi v tem mestnem oddelku. Mesto razširja se do „Bobenčka“, a na vsej dolgi cesti ni niti ene poštnih škrinjice. Kdor hoče pismo oddati, mora se ali na Nemški trg ali pa v Krakovo podati. Jako potrebno bi toraj bilo, da bi c. kr. poštno ravnateljstvo tudi tam poštne škrinjice napraviti dalo, tem bolj, ker ima ravno to predmestje mnogo prebivalcev in samo tobačna tovarna nad 1500 delavcev, kateri tudi mnogo pisem odpošljajo.

— (Toča) pobila je popolnem poljske pri-delke v sledečih občinah na Krasu: Sliskovca, Krajna vas, Skopa, Dobravlje, Malo brdo, Utovlje, Storje, Kazle in Avbar.

Novi prijatelji so se objeli in čez par minut je že sedel pri naši mizi. Lil se je šampanjec. Husar je zdaj pa zdaj govoril vanj, govoril od-kritosrčno.

Škoda, brat, da si postal „zwanziger“, je dejal, „ter se oblekel v avstrijsko suknjo. Pojdi k našemu polku. Jaz bi to rad — a odloži vendar to suknjo, vrag vé, da jo nerad vidim.“

Hrvat mu izpolni voljo in počeli so piti bratovščino. Jaz pa, vtujen kakor sem bil, pustil sem jih pri šampanjcu.

* * *

Drugi dan odpotoval sem iz Krakove. Pot do Dukle bila je kar jednoobrazna tjekaj do Vieličke, katero sem ogledoval nekoliko ur. Ne bom opisoval te podzemeljske galerije in solnate jame. Te so že opisane in znane. Karpatsko gorovje, raztezajoče se v sinjej daljavi, pokazovalo se je čedalje očitnejše. Na eni postaji ni bilo poštnih konjev — moral sem jih najeti od tamošnjega kmeta. Kako sem se začudil videti pri tem pohišji čudno mašino iz lesa. Videl sem luknje, zgoraj eno širjo, spodaj dve ožji. „Kaj je to?“ vprašam žida. „To je klada“, govori žid, „v té luknje vtaknejo ljudem glavo in roke.“ Krasna je ta iznajdba, sem si mislil, obdržati prebivalstvo v strahu in poslušnosti!

(Konec prihodnjit.)

— (Nove pisemske marke in napisnice) se uže tiskajo. Marke imajo podobo sedanjih, le namesti cesarjeve podobe je natisnen državni orel na njih. Narejene so dosti lepše od sedanjih in tudi barva na njih ne maže; po 2 kr. so rujave, po 3 kr. svitlozelene, po 5 kr. karmezinasto rudeče, po 10 kr. svitlovišnjeve. Nove napisnice imajo obliko sedanjih, ali papir je močnejši in gladkejši. Napravili so se tudi novi zavitki dvojne vrste v kvadratnej obliki. Manjši zavitki za posebno rabo imajo bel papir, večji za trgovce pa rujavkasti.

Prihodnjo soboto 4. t. m. se vabijo vsi prijatelji našega lista k velevažnemu pogovoru v gostilno pri „Kroni“ v Gradišči ob 8. uri zvečer. — Prosimo tedaj, naj se vdeležijo tega v mnogobroj-nem številu oni, kojim je na blagru in složnosti ljudski kaj ležeče.

Drobtinice.

— (Od petelina popadena.) Sestra nekoga ogerskega krojača bila je popadena od jeznega petelina in hudo ranjena v roko. Zaradi tega se je ostrupila njena kri na dozda še neznan način, in nasledek bil je ta, da so morali revici roko odrezati.

— (Potres na otoku Ischia.) Dne 28. m. m. ob 9^h/₄ uri je bil na otoku Ischia strašen potres. Mnogo nesreč je obžalovati. Število mrtvih na Ischia ceni se na 3000. V mestih Casamicciola, Forio, Lacco, Ameno zrušilo se je mnogo hótelov in družih hiš, zasuvši mnogo ljudi. Na otok poslali so se parniki za prevažanje ranjenih, potem ranocelniki in vojaki. Bolnice v Neapolju so prenapolnjene in cerkve priredile se za bolnice. Mej ponesrečenimi sta prefekt iz Cagliare in škof iz Casamicciola. Neapolj je poln ranjencev — ves prizor res obupen. Vsled potresa nastal je v gledališči v Casamiccioli mej predstavo ogenj, ker je luster pal na tla. V tem mestu stoji samo pet hiš po konci. Profesor Palmieri meni, da katastrofa ni nastala vsled potresa, ampak vsled ugrezenja otoškega ozemlja.

— (Kolera) v Egiptu strašno gospodari. Kakor časniki poročajo, umirajo v Kahiri ljudje kakor muhe. Računi se vsak dan 400 do 500 mrličev. Vse vlade uvajajo stroge naredbe proti koleri, in tudi v Trstu se vsak dan bolj pazi na javno snago, na vodo, živež itd. Ni se sicer bati, da nas obišče ta šiba božja, vendar ne bo odveč, ako poročamo o tem, kar je komisija 24 najveljavnejših zdravnikov v Parizu spoznala za dobro, da nasvetuje prebivalstvu v ravnjanje, da se varuje kolere. Pred vsem je treba ohraniti dušni mir, ter se varovati strastne jeze, razburjenosti itd. Preveliko napenjanje sil, pretežko delo, ponočevanje, predolgo kopanje v mrzlej vodi in sploh vse, kar prouzročuje oslabiljenje, naj se opušča. Spanje pri odprtih oknih, prelahka obleka, posebno zvečer, uživanje prevelikih množin mrzle vode, vse to je nevarno. Jest je treba le zmerno in dobro kuhana jedila, da ne ostanejo v želodcu, ker obteženje želodca dela človeško truplo sprejemljivo za kužne bolezni. Najbolj nevarno je uživanje slabe vode, ako kdo dvomi nad vodo, da ni prosta slabih snovi, naj jo rajše kuha, predno jo pije; najboljša je prava studenčnica; a jako nevarna je voda iz vodnjakov (štirn). Dobro zrelo sadje ne škoduje; pri vsem tem je kuhano sadje bolj priporočljivo, nego sveže. Varovati se je salate, hrastovcev (kumar), peperonov, drugo so-civje, dobro kuhano, pa ne more škodovati. Posebno nevarno je pijančevanje; vino, v pravej meri vzito, ne škoduje, toda vsaka pijanost utegne postati osode-polna; nekateri se hočejo celo zavarovati proti koleri s tem, da pijejo žganje, a zapazijo naj si, da je ob koleri bolje, ne piti nobene močne pijače, nego pa piti preveč in do pijanosti. Pijancev se kolera naj-poprej poprime. Tudi sladoleđ in sploh vse ledene pijače in premrzle jedi so silno nevarne, ker že navadno prouzročujejo koliko. Kakor rečeno, bati se ni ničesa v naših krajih; a previdnost je mati modrosti, in ti svéti so dobri ne le proti koleri, temuč tudi za vse življenje.

Poslano.

V nekem kraju se je preteklo nedeljo zborovalo. Društveniki so hoteli pokazati pot svojemu načelniku tija, kjer muh nij, kajti imeli so tehtnih uzrokov dovelj za to. A glej! Prikaže se najeta znana žurnal-baraba in prekani s svojimi perfidnimi besedami zborujoče takó, da so, mestu da bi izbacili nepostavnost, izključili postavnost. Kaj si more pošeno misleči človek o tacih zborujočih «junakih» misliti, prepuščamo v pretres in razsodbo zdrave pameti, ker v prostoru zborovanja je nij bilo doma. Veliko norosti je bilo uže o tej ali onej družbi slišati, a kaj enacega pa še nikoli v tako velikej meri ne, kot baš v tem društvu.

Trije tihi opazovalci.

Stanovanje v najem

se odda v Radovljici hiš. št. 39 z dvema prav lepo mebliranima sobama z prijetnim izgledom na Savo in Jelovške gozde. Posebno se priporoča za take, ki hočejo počitnice na Gorenjskem preživeti. Zrak je zdrav in okolica kaj krasna. Tudi perilo, postrežba in hrana bi se dobivala pri gospodarju prav cenó.

Vožnji red
cesarjevič Rudolfove železnice*

od 1. junija 1883.

Iz Ljubljane v Beljak.

Osobni vlaki.

Postaje	št. 2012 zjutraj	št. 2016 popoldne	št. 2020 zvečer	št. 2018 po noči
Ljubljana j. k.	7·5	12·20	6·35	11·38
Ljubljana R. k.	7·10	12·24	6·40	11·43
Vižmarje	7·20	12·33	6·52	11·54
Medvode	7·31	12·44	7·6	12·8
Loka	7·46	12·57	7·28	12·26
Kranj	8·3	1·12	7·49	12·43
Podnart	8·22	1·29	8·19	1·3
Radovljica-Lesce	8·51	1·53	8·50	1·30
Javornik	9·13	2·11		1·53
Jesenice	9·24	2·22		2·7
Dovje	9·45	2·39		2·28
Kranjska gora	10·15	3·4		2·58
Rateče-Weissenfels	10·30	3·18		zjutraj 3·13
Trbiž	10·47	3·33		3·30
Beljak j. k.	11·51	4·42		4·56

Iz Beljaka v Ljubljano.

Osobni vlaki.

Postaje	št. 2019 zjutraj	št. 2015 popoldne	št. 2011 popoldne	št. 2017 po noči
Beljak j. k.		10·45	4·43	11·9
Trbiž		12·10	5·40	12·38
Rateče-Weissenfels		12·27	6·—	1·—
Kranjska gora		12·41	6·17	1·17
Dovje		1·6	6·45	1·45
Jesenice		1·27	7·10	2·12
Javornik		1·34	7·17	2·19
Radovljica-Lesce	6·30	1·56	7·43	2·42
Podnart	6·59	2·19	8·10	3·11
Kranj	7·21	2·35	8·29	3·29
Loka	7·45	2·50	8·46	3·47
Medvode	8·4	3·3	9·3	4·4
Vižmarje	8·18	3·14	9·15	4·16
Ljubljana R. k.	8·29	3·22	9·24	4·25
Ljubljana j. k.	8·35	3·26	9·30	4·30

Med. in kirurg.

dr. Jul. Schuster

ženski in otroški zdravnik,
porodišar,

ordinira od 9. do 10. in od 3. do 4. ure

v Köhlerjevej hiši, II. nadstropje,

tik Hradskegy-jevega mostú.

Uboge brezplačno.

Na prodaj je

hiša št. 29 na Gradu pri Bledu

v dobrem stanu, z enim nadstropjem, hlevom, drevarnico, vrtom i. t. d., posebno sposobna za kakega penzionista. Pritlično je obokana ter ima eno sobo, shrambo, kuhinjo, veliko klet, v prvem nadstropji pa tri lepe, prostorne sobe, kuhinjo in shrambo.

Izgled je prekrasen na Triglav.

Cena 2000 gold. Izključeni so prekkupniki (Zwischenhändler). Ponudbe naj se pošiljajo ali gospodu Andreju Potočniku v Mline (Seebach) št. 47 ali pa uredništvu «Ljudskega Glasu».

Usojam se naznaniti, da sem

gostilno pri „Lipi“

(Židovske ulice)

zopet v najem vzela.

Najboljša Koslerjeva piva, izvrstna bizeljska vina, okusna in cena jedila in dobro postrežbo zagotavljam mojim častitim gostom. Prosim torej mnoge obiskovanja moje gostilne, zahvaljuje se za dosedanje zaupanje.

Odličnim spoštovanjem

Marija Zierer.

Ivan Mravlje,

črevljarski mojster,

v g. Jeločnikovej hiši, Kongresni trg št. 14,

zahvaljuje se za do zdaj mu izkazano zaupanje ter priporoča svoje izvrstne črevljarske izdelke p. n. občinstvu.

Cene so jako nizke, delo pa dobro. Vunanja naročila izvršujejo se hitro.

V znano dobri gostilni gospé

Ane Vidic

hišna št. 2 v Lescah blizu kolodvora

dobivajo se lepo meblirane, prijazne sobe, dobra pa cena hrana in postrežba. Od te gostilne je prav blizu v Bled in Radovljico. Pri hiši so tudi prostorni vrti v porabo gostom.

Ferdinand Dragatin

gostilničar pri „Kroni“

v Gradišči št. 17

priporoča p. n. občinstvu svoja izvrstna vina, dobro pivo in najboljša jedla.

Na vrtu, kateri je posebno za družbinska večera pripraven, je tudi prostorno kegljišče.

Bratov Koslerjev

pivo v steklenicah

priporoča

v zabojčkih po 25 do 50 steklenic

A. Mayer, Ljubljana.

Naročila sprejema g. Gustav Treo, trgovec na Preširnovem trgu.

Lovro Treo-tova opekarna

pod Rožnikom (Rosenbüchel), tik novega strelišča,

priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo

opek za strehe, zidanje, tlakovanje in chol-opek

po najnižjih cenah.

Naročila se sprejemajo v opekarni pri g. Gustav Treo-tu, prodajalnicu z mešanim blagom, Preširnov trg, Kolodvorske ulice Rudolfove železnice št. 8, ker je tudi v ljubljanskem mestu zaloga.

Naročila se sprejemajo v zalogi Kolodvorske ulice Rudolfove železnice št. 8.

Za 5000 kupljenih stresnih opek se garantira 5 let.

Za 5000 kupljenih stresnih opek se garantira 5 let.